

Lausunto 17.4.2020

Asia: EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal)
11.12.2019

Viite: Tulevaisuusvaliokunta keskiviikko 22.04.2020 klo 09:00 / E 61/2019 vp /
Asiantuntijapyyntö, lähetetty 31.3.2020

Kenelle: Tulevaisuusvaliokunta

Olen lukenut perusmuistion (VNEUS2020-00023) Suomen vastauksesta EU:n Green Deal – luonnokseen. Luettuani läpi molemmat dokumentit totean, että niissä on paljon hyvää. Kehittämismäkökohdista nostan esiin seuraavat kolme päähavaintoa ja suositusta:

- 1) Biodiversiteetti on käsitelty oman otsikkonsa alla, kun taas ilmastokysymystä käsitellään läpäisyperiaatteella kautta teemojen. **Biodiversiteetin suojelu ansaitsisi samaan tapaan läpäisevän käsittelyn kuin ilmastomuutoksen hillintä.**
- 2) Kestävää kehitystä tarkastellaan ekologisen ja taloudellisen kestävyiden sekä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kannalta. Tämä on oikein ja hyvää, mutta suosittelen, että **terveyden edistäminen nostettaisiin omaksi isoksi tavoiteteemakseen.** Erityisesti liian vähäinen (ja jatkuvasti vähentyvä) fyysinen aktiivisuus on merkittävä kansanterveydellinen, taloudellinen ja sosiaalinen ongelma ympäri Eurooppaa. Pelkästään Suomessa liian vähäisen liikkumisen yhteiskunnallisiksi kustannuksiksi on arvioitu 3,2-7,5 miljardia euroa riippuen laskutavasta.
- 3) Liikennettä käsitellään omana kokonaisuutenaan, mitä liikennetutkijana ilolla tervehdin. Tekstilunonnoksessa nähdään suuret kehitysmahdollisuudet kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseen sähköajoneuvoilla. Jotta tämä kehitys toteutuisi, sähköajoneuvojen infrastruktuuria tulisi kehittää nykyistä voimakkaammin – nykyisellään lento- ja autoliikenteen kasvu syö teknisen kehityksen ja autokannan uusiutumisen tuoman hyödyn. Liikenteen osalta olisi syytä mainita teknisten kehitystavoitteiden lisäksi, että tavaraliikenteessä **tarvitaan muutos kulkutapajakaumassa** ilma- ja tieliikenteestä raiteille ja merikuljetuksiin. Myös henkilöliikenteessä tarvittaisiin kulkutapajakaumaan muutos, jossa osa henkilöautoilusta ja lentoliikenteestä siirtyisi maajoukkoliikenteeseen ja lyhyempien matkojen osalta erityisesti kävelyyn ja pyöräilyyn. Tämä olisi yhteensopiva tavoite myös terveyden edistämisen kannalta, koska pyöräily, kävely ja joukkoliikenteen liityntäkävelyt kerryttävät merkittävän osan kansalaisten päivittäisestä liikkumisesta.

Kunnioittavasti,

Petri Tapio
Tulevaisuudentutkimuksen professori
Turun kauppakorkeakoulu, Turun yliopisto
petri.tapio@utu.fi
p 040 555 2963

TULEVAISUUDEN
TUTKIMUSKESKUS

TULEVAISUUDEN TUTKIMUSKESKUS

Turun kauppakorkeakoulu
20014 Turun yliopisto

Käyntiosoitteet: Rehtorinpellonkatu 3, 20500 Turku;
Korkeavuorenkatu 25 A 2, 00130 Helsinki ja Åkerlundinkatu 2, 33100 Tampere

www.utu.fi/tutu